

पूर्वखोला गाउँपालिका कार्यालय दोस्रो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम प्रतिवेदन-२०८२

प्रतिवेदन पेश गर्ने संस्था
पाल्पा विकास केन्द्र,
तानसेन

कार्यक्रमको भूमिका

सार्वजनिक निकायले दिने सेवाको बारेमा नागरिकबाट मूल्याङ्कन गराउने तथा सेवा प्रवाहमा थप सुधार ल्याउनको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिन्छ । सार्वजनिक सुनुवाई कुनै पनि समूह तथा संस्थाको पारदर्शिता र जिम्मेवारीलाई सुदृढ गर्न अपनाइने एउटा सहभागितामूलक प्रक्रिया हो । सूचनाको आदानप्रदान तथा प्रश्नोत्तर विधिबाट स्थानीय समुदायलाई आफुले गरेका कामको मूल्याङ्कन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने एक विधि पनि हो । सार्वजनिक सुनुवाईबाट आएका सवालहरू तथा सिफारिस गरिएका विषयहरू क्रमिक रूपमा कार्यान्वयन गरिन्छ । आवधिक रूपमा पुनरावलोकन तथा समिक्षा गरिन्छ नागरिकलाई सार्वजनिक निकायले गरेका गतिविधिहरूको बारेमा सूचना माग्ने, पाउने र अवलोकन गर्ने अधिकार सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन-२०६४ र नियमावली-२०६५ ले व्यवस्था गरेको छ । सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापक) सम्बन्धि ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले पनि हरेक सार्वजनिक निकायले आफूले सञ्चालन गरेका हरेक गतिविधिहरूको बारेमा नागरिकहरूलाई सू-सूचित गराउन सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ मा पनि सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी, न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन व्यवस्था गरेको छ । सोही विधेयकको परिच्छेद-१० को आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्थामा सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गरेको । स्थानीय तहहरूले सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धि आफैँ कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गरिरहेका छन् । आफूले प्रवाह गरेको सेवा तथा विकास निर्माणको कार्यहरू सार्वजनिक गर्दै सुधारात्मक पक्षहरूको विषयमा छलफल गर्ने, सेवाग्राही प्रति सेवाप्रदायकलाई जवाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीहरूको गुनासो तथा जिज्ञासाहरूको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गरिएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाईले सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता बृद्धिमा महत्वपूर्ण औजारको काम गर्दछ । यसले नागरिकको अधिकार स्थापित गरी विकासलाई न्यायोचित ढङ्गले वितरण गर्न मार्गनिर्देशन हुनेछ । गाउँपालिका कार्यसम्पादनलाई चुस्त र सुदृढ बनाउन, सार्वजनिक सेवाप्रवाहलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउन र जनस्तरबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्न सार्वजनिक सुनुवाईले सहज बनाएको छ । सोही अनुसार पूर्वखोला गाउँपालिका सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम २०८२ चैत्र २७ गते शुक्रवार दिन गाउँपालिकाको वडा नं. २ जल्पामा पाल्पा विकास केन्द्रको सहजिकरणमा सम्पन्न भएको छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईको उद्देश्य

- गाउँपालिकाको सेवा उपभोग गर्ने क्रममा आइपर्ने समस्याका बारेमा सर्वसाधारणले खुलेर आफ्ना समस्या राख्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।
- गाउँपालिकाले गरेका कार्यक्रम, प्रगति, आइपरेका समस्याका विषयहरू पालिकावासीसम्म पुर्याउने ।

- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवामा भएका गुनासाहरू, स्पष्ट नभएका विषयहरूको सम्बोधन गर्दै प्रभावकारी तथा सेवाग्राहीमैत्री बनाउने उपायको खोजी गर्ने ।
- गाउँपालिका र नागरिक बीचको सम्बन्धलाई थप सुधार गर्ने ।

सहजिकरण संस्था र व्यक्ति :

पाल्पा विकास केन्द्र, तानसेन

सहजकर्ता : कृष्ण पोखरेल र किरण कौशल

सार्वजनिक सुनुवाईको कार्य विवरणहरू :

- प्रश्न निर्माण तथा आवश्यक तयारी ।
- सार्वजनिक सुनुवाई सहजिकरण ।
- सेवाग्राहीहरूसँग सेवाका बारेमा प्रश्नावलीहरू ।
- प्रतिवेदन निर्माण ।

सार्वजनिक सुनुवाई स्थाल : पूर्वखोला गाउँपालिका वडा नं. २ जल्पा, वडा कार्यालय परिसर

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको मिति : २०८२ चैत्र २७ गते शुक्रवार भएको थियो ।

सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागी संख्या : कार्यक्रममा ६७ जनाको सहभागी रहेको थियो ।

सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गरिएको समयावधि : कार्यक्रम समय अवधि ४:०० घण्टा रहेको थियो ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा समावेश विषयहरू :

- गाउँपालिकाबाट सेवाग्राहीहरूलाई उपलब्ध गराइएका वा गराइने सेवा सुविधाहरूको बारेमा जानकारी समावेश गरिएको प्रतिवेदन प्रस्तुत,
- गाउँपालिकासँग सम्बन्धित समस्या, जनगुनासो तथा उजूरी,
- गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा प्राप्त उपलब्धीहरू र आगामी आर्थिक वर्षमा सञ्चालन गर्न लागिएका योजना, परियोजना, कार्यक्रम, बजेट आदिका बारेमा सम्बन्धित सरोकारवाला तथा अन्य नागरिकलाई बिस्तृत जानकारी दिने विषय,
- गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमले परेको सकारात्मक वा नकारात्मक प्रभावबारे मूल्याङ्कन गर्ने विषय,
- अधिल्लो सार्वजनिक सुनुवाईमा औल्याइएका विषयमा भएका सुधार तथा उपलब्धीहरू ।

सार्वजनिक सुनुवाईको ढाँचा र व्यवस्था :

- पूर्वखोला गाउँपालिका अध्यक्ष नून बहादुर थापाको अध्यक्षता,
- पूर्वखोला गाउँपालिका उपाध्यक्ष भागिरथी शर्मा भट्टराई स्वागत : उहाँले जनताको माग र सुभाबलाई कार्यान्वयन गर्ने दायित्व जनप्रतिनिधिहरूको हुन्छ । त्यसैले सार्वजनिक सुनुवाईमा आएका गुनासा र सुभाबलाई आवश्यकताको आधारमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- गाउँपालिकाबाट प्रवाह गर्ने सेवा, सुविधा, बजेट कार्यक्रमको बारेमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत राजु नेपालद्वारा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा प्रस्तुतिकरण,
- गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को दोस्रो चौमासिकसम्म पालिकाले सञ्चालन गरेका गतिविधि, प्रगति, सुधार गरिएका विषय, समाधान गर्न खोजिएका समस्याहरू, भावी योजना र सेवा प्रवाहमा देखिएका जटिलता आदी ।
- सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आचारसंहिताबारे जानकारी,
- नागरिक प्रतिवेदन पत्र भाग १ र भाग २,
- निर्गम अभिमत संकलन प्रस्तुती,
- जिज्ञासा, सुभाब संकलन र प्रश्न उत्तर खुल्ला ।

नागरिक प्रतिवेदन पत्र भाग-१

यसमा ६ वटा बिषय क्षेत्र भित्र २१ वटा प्रश्न सेवाग्राहीसंग सोधिएको थियो ।

बिषय क्षेत्र	अवस्था
१. सेवाको सन्तुष्टि	पालिकाले दिने सेवाप्रतिको सन्तुष्टि ३५ प्रतिशत, ठिकैमा ६५ प्रतिशत र असन्तुष्टि भन्ने देखिएन । कर्मचारीको व्यवहारमा सन्तुष्टि ४० प्रतिशत र ठिकै ६० प्रतिशत भएकाले सन्तुष्टिलाई बढाउने र ठिकैलाई घटाउने तर्फ वडा कार्यालय र पालिकाले अभै ध्यान केन्द्रीत गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
२. सेवाको नियमितता	नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार सेवा प्राप्त गर्न लागेको समय प्रति ४० प्रतिशत सन्तुष्टि र ६० प्रतिशत ठिकै मत देखियो । कार्यालय नियमित रूपमा पदाधिकारी र कर्मचारीको उपस्थितीमा ४० प्रतिशत विश्वस्त ६० प्रतिशत ठिकै भन्ने देखियो । सेवा लिदा अतिरिक्त रकम तिर्न नपरेको र औसत कार्य गर्दा लागेको समय १ दिन ४० प्रतिशत, २ दिन ५० प्रतिशत र १० प्रतिशत धेरै दिन भन्ने देखियो । नागरिकलाई सकेसम्म एकै दिनमा सेवा लिन पाउने अवस्था सिर्जना गर्न कर्मचारी र जनप्रतिनिधिले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । नागरिक वडापत्र बारेमा थप प्रचारको खाँचो देखियो ।
३. सेवाप्रतिको जनविश्वास	पालिकाले दिने सेवाप्रतिको जनविश्वासमा ४५ प्रतिशत विश्वस्त, ५५ प्रतिशत ठिकै र अविश्वस्त भन्ने पाईएन । कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवाका बारेमा अरुलाई जानकारी ४० प्रतिशतले, ५० प्रतिशतले ठिकै र १० प्रतिशतले नगरेको पाईयो । कर्मचारी प्रति विश्वास धेरै ३० प्रतिशत र ठिकै ७० प्रतिशत र विश्वास छैन भन्नेमा कुनै मत पाईएन । कार्यालयले विपन्नलाई विनियोजन गरेको कार्यक्रम बारेमा २५ प्रतिशतले थाहा छ र २५ प्रतिशतले थाहा छैन र ५० प्रतिशतले अलिअलि थाहा छ भन्ने भेटियो । पालिका तथा वडाले कार्यक्रम र बजेट बारेमा आम नागरिकसम्म सन्देश पुऱ्याउन जरुरी छ ।
४. सेवाको गुणस्तर	सेवा लिन जादा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट ७० प्रतिशत सन्तुष्टि, २० प्रतिशत कम सन्तुष्टि र १० प्रतिशत असन्तुष्टि देखियो । कार्यालयमा आफै सेवा लिन आउने ७० प्रतिशत, कर्मचारी र जनप्रतिनिधी मार्फत २० प्रतिशत र १० प्रतिशतले अन्यको सहयोग लिन गरेको पाईयो । पालिकाले जनतामैत्री सेवाप्रवाह गर्न अभै कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास तथा आवश्यक परामर्श आवश्यक देखियो । कार्यालयमा एउटा कामको लागी ७० प्रतिशतले एक पटक, २० प्रतिशतले २ पटक र १० प्रतिशतले अवस्था हेरिकन भनेका छन । कार्यालयले दिने जानकारी अभै बढाउनु पर्ने देखिन्छ । सबै काम एकै पटकमा सक्ने गरी कार्यालयले वातावरण मिलाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने देखिन्छ ।

<p>५. सेवासम्बन्धि जनकारी</p>	<p>कार्यालयको भौतिक अवस्था २० प्रतिशतले अति राम्रो, ६० प्रतिशतले ठिकै, २० प्रतिशतले राम्रो नभएको बताएका छन् । कार्यालयमा भएको नागरिक वडापत्र बारेमा ५० प्रतिशतले जानकारी भएको, ३० प्रतिशतले आंशिक रूपमा जानकारी भएको र २० प्रतिशतले कुनै जानकारी नभएको बताए । कार्यालय र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध १० प्रतिशत अति राम्रो, ८० प्रतिशत ठिकै र १० प्रतिशत खासै राम्रो छैन भन्ने मत पाईयो । सार्वजनिक कार्यक्रममा सीमान्त वर्गको सहभागीका बारेमा ८० प्रतिशतले २० प्रतिशत भन्दा माथी, १० प्रतिशतले ५० प्रतिशत भन्दा माथी र १० प्रतिशतलाई यो विषयमा थाहा नभएको बताए । सभाबाट कानून बनाउने बेलामा प्रतिनिधित्व बारेमा ३० प्रतिशतले हुने गरेको, ३० प्रतिशतले ठिकै हुने गरेको ४० प्रतिशतले साह्रै कम हुने गरेको मत देखिएकोले पालिकाले दिने सेवासम्बन्धि जानकारी नागरिकस्तरमा कम पुगेको देखियो । पालिकाले नागरिकलाई जानकारी दिने समयन्त्र र प्रणालीमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । कानून निर्माणका बेलामा सम्बन्धि पक्षको सहभागिता बृद्धिमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।</p>
<p>६. नागरिक वडापत्र/उजुरी पेटिका/गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा,</p>	<p>सेवाग्राहीले नागरिक वडापत्रको उपयोग ४० प्रतिशतले गरेको र ५० प्रतिशतले नगरेको र १० प्रतिशतले थाहा नभएको जनाए । गाउँपालिका र सेवाप्रदायकले नागरिक वडापत्र अनुरूप ४० प्रतिशतले धेरै, ४० प्रतिशतले कम र २० प्रतिशतले नगरेको भन्ने मत आएको छ । उजुरी पेटिकाको प्रयोगमा ७५ प्रतिशतले भएको छैन भनेका छन्, भने २५ प्रतिशतले प्रयोग भएको उल्लेख गरेका छन् । नागरिक वडा पत्रका बारेमा सबै नागरिकसम्म चेतना अभिवृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ । नागरिकहरूले गुनासा राख्ने र उजुरी पेटिका मार्फत उजुरी दिने वातावरण सिर्जना गर्नुपर्ने । नागरिक वडापत्रको बारेमा सर्वसाधारण जनचेतना बढाउनु पर्ने देखिन्छ । नागरिक वडापत्रलाई वेबसाईट देखी पालिका तथा वडाको फेसबुक पेजमा राख्दा नागरिक सम्म सजिलै पुग्ने देखिन्छ ।</p>

अनुसूचीमा विस्तृत विवरण समावेश छ ।

नागरिक प्रतिवेदन पत्र भाग -२

४ वटा प्रमुख बिषय क्षेत्रमा २६ वटा प्रश्न सोधिएको थियो ।

बिषय क्षेत्र	अवस्था
१. सिफारिस सम्बन्धि	<p>आवश्यक कागजातहरू बारेमा उत्तरदाताहरू मध्ये ७५ प्रतिशतले ठिकै पाए र २५ प्रतिशतले स्पष्ट नपाएको देखियो । आवश्यक कागजात बारेमा टोलटोल समुदायमा सचेतना अभियान तथा हाते पुस्तिका बनाएर वितरण गर्नु पर्‍यो । कुनै पनि सेवाग्राहीले सिफारिस लिदा रकम तिर्न नपरेको बताएका छन् । सिफारिस लिन बारेमा उत्तरदाताहरू मध्ये ८० प्रतिशत आफैँ लिने गरेको र २० प्रतिशतले मध्यस्कर्ता मार्फत आउने गरेको देखिन्छ । ८५ प्रतिशतले राजश्व सबैसँग उठाउने गरेको र १५ प्रतिशतले सिमित व्यक्तिसँग उठाउने गरेको बताएका छन् । शुल्क र सेवा दस्तुर १०० प्रतिशत सेवाग्राहीसँग उठाउने गरेको उल्लेख गरेका छन् । समय समय अनलाइन स्टिम नचल्दा अनलाइन सेवाहरु लिन सेवाग्राहीलाई समस्या भएको गुनासा आएका छन् ।</p>
२. पूर्वाधार तथा सरसफाई सम्बन्धि	<p>कार्यालयको सरसफाईबारेमा उत्तरदाताहरू मध्ये ७० प्रतिशत राम्रो र ३० प्रतिशतले ठिकै भनेका छन् । सेवाप्रवाह र कार्यसम्पादन सम्बन्धि गुनासो सम्बोधन ५० प्रतिशत उत्तरदाताले तुरुन्तै हुन्छ र ४० प्रतिशतले पटकपटक भनेपछि हुन्छ र १० प्रतिशतले जति भनेपनि हुन्न भन्ने उत्तर दिएका छन् । कार्यालयसँगै परिसरको सरसफाई नियमित रूपमा गर्नुपर्ने, समुदायस्तर र वडास्तर हुँदै पालिकास्तरमा पूर्ण सरसफाई अभियान सञ्चालन प्रभावकारी बनाउनु पर्ने देखिन्छ । शहरीकरण भएका क्षेत्रमा फोहर व्यवस्थापनका नयाँ उपायको खोजी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</p> <p>कार्यसम्पादन सम्बन्धी गुनासोलाई तत्काल सम्बोधन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने देखिन्छ । पालिकाले पूर्वाधार सम्बन्धि कार्यक्रम बारेमा ७० प्रतिशत उत्तरदाताले ठिकै गर्छ र २० प्रतिशतले नियमित र राम्रोसँग र १० प्रतिशतले नियमति रूपमा गदैन भन्ने उत्तर दिएका छन् । पालिकाको विकास निर्माणको स्थिति ८० प्रतिशतले ठिकै, १० प्रतिशतले राम्रो र १० प्रतिशतले खराब भन्ने उत्तर दिएका छन् । पालिकाको आयोजना सञ्चालन अवस्था ६५ प्रतिशतले ठिकै, २५ प्रतिशतले प्रभावकारी र १० प्रतिशतले प्रभावकारी छैनन् भनेका छन् ।</p> <p>आयोजनाको बील भुक्तानी ५० प्रतिशतले सहज, ४० प्रतिशतले ठिकै र १० प्रतिशतले अफठयारो पाउँछन् भनेका छन् । प्राविधिक सहयोग बारेमा ८० प्रतिशतले सजिलै पाएको र २० प्रतिशतले काहिले काँकी पाइयो भन्ने उल्लेख गरेका छन् । प्राविधिकलाई जाँचपासमा १०० प्रतिशतले रकम दिनु पदैन भन्ने उत्तर दिएका छन् । स्टीमेट र मुल्यांकनमा बीच हुने असन्तुलनका बारेमा थप सहजिकरणको लागी उपभोक्ता तालिम आवश्यक देखिन्छ । पालिकाको विकास निर्माण बारेमा जानकारी ५० प्रतिशतले सजिलै पाइन्छ र ५० प्रतिशतले सोधेपछि पाइन्छ भनी उल्लेख गरे ।</p>

	पालिकाबाट आचारसंहिताको पालना भएकोमा ६० प्रतिशतले पालना भएको र ४० प्रतिशतले ठिकै पालना भएको उल्लेख गरेका छन् । योजना सञ्चालनमा पालिकाको २० प्रतिशतले सहयोग धेरै सहयोग पाएको र ८० प्रतिशतले ठिकै सहयोग पाएको उल्लेख गरेका छन् । पालिका र वडास्तरबाट हुने पुर्वाधार निर्माणमा प्राविधिक अनुगमन निरन्तर हुनुपर्ने देखिन्छ । योजनाको सञ्चालनमा पालिका र उपभोक्ता बीच अभै मैत्रीपूर्ण अवस्था सिर्जना गरेमा राम्रो हुने देखिन्छ । भुक्तानी दिने व्यवस्थामा सुधार भएपनि बैशाख भित्रै उपभोक्ता तथा ठेक्का योजना सक्ने गरी कार्ययोजना बनाएर काम गर्दा पालिकाको प्रगति राम्रो हुने देखिन्छ ।
३. वित्तिय, व्यवस्थापन र कार्यसम्पादन	पालिकाको आर्थिक स्रोत बारेमा ५० प्रतिशतले आवश्यक स्रोत उपलब्ध र ५० प्रतिशतले कम स्रोत उपलब्ध भएको जवाफ दिएका छन् । काम गर्ने प्रणाली र प्रक्रिया बारेमा २० प्रतिशतले अति सरल र ८० प्रतिशतले ठिकै भएको जनाए । कर्मचारीमा वित्त व्यवस्थापन र परिचालनमा सीप बारेमा सोधिएको प्रश्नमा ८० प्रतिशतले आवश्यक सीप छ र २० प्रतिशतले आवश्यकता भन्दा कम छ भएको उल्लेख गरे । कार्यालयमा आम्दानी खर्च सूचना पार्टीमा टाँसेको बारेमा २० प्रतिशतले टाँसेको देखेको, ३० प्रतिशतले कहिलेकाही टाँसेको देखिन्छ र ५० प्रतिशतले खै कतै देखिएन भन्ने उल्लेख गरेका छन् । पालिकाले मासिक आम्दानी र खर्च विवरण सूचनापार्टीमा टाँस गर्नुपर्ने सुझाव आएका छन् । कार्य सम्पन्नको आधारमा मुल्यांकन भएको छ भन्ने बारेमा ८० प्रतिशतले ठिकै मुल्यांकन भएको छ, २० प्रतिशतले नभएको उल्लेख गरेका छन् । उपभोक्ता सचेतना बढाउनु पर्ने देखिन्छ । कार्य सञ्चालन प्रतिको सन्तुष्टका बारेमा ४० सन्तुष्ट र ६० प्रतिशतले ठिकै भन्ने उल्लेख गरेका थिए ।
४. पारदर्शिता सम्बन्धी	वार्षिक नीति र कार्यक्रम बारेमा ३० प्रतिशतले कम जानकारी पाएको, ६० प्रतिशतले ठिकै जानकारी पाएको र १० प्रतिशतले धेरै जानकारी पाएको जनाए । त्यस्तै ऐन, नियम र निर्णयका बारेमा ६० प्रतिशतले सार्वजनिक हुने बारेमा हुने गरेको, ४० प्रतिशतले जानकारी नै छैन उत्तर दिएका छन् । सूचना सार्वजनिक हुने माध्यमका बारेमा ४० प्रतिशतले वेबसाइट, ४० प्रतिशतले सार्वजनिक सुनुवाई र २० प्रतिशतले सूचनापार्टीबाट सार्वजनिक हुने गरेको उल्लेख गरे । पालिकाबाट तपाईंले चाहेको विवरण पाउने सन्दर्भमा ८० प्रतिशतले सहजै पाएको र २० प्रतिशतले धेरै पटक भनेपछि पाएको उत्तरदाताहरूले जनाएका छन् । पालिकाको नियमित रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गरेको देखिन्छ । पालिकाले सामाजिक परीक्षण र सेवाप्रवाह मापदण्ड तयारी गर्नुपर्ने देखिन्छ । सार्वजनिक सुनुवाईका गरेका प्रतिबद्धता कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ । नियमित रूपमा खर्च सार्वजनिक गर्ने, भएका कार्यक्रम सामाजिक सञ्जालमा राख्ने प्रणालीको विकास गर्नुपर्दछ । कार्यपालिका बैठकका निर्णयपनि सार्वजनिक गर्ने परिपाटीको विकास गर्न सकेमा राम्रो हुने देखिन्छ ।

अनुसूचीमा विस्तृत विवरण समावेश छ ।

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) नतिजा

सि.नं.	सेवाको नाम	मुल्याङ्कन			अवस्था
१	सेवा लिनका लागि कोसँग सर्म्पर्क गर्ने भन्ने बारेमा तपाईंलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट २० प्रतिशत	ठिकै ७० प्रतिशत	अस्पष्ट १० प्रतिशत देखियो	अस्पष्ट १० प्रतिशत भएकालाई शुन्य बनाई अति स्पष्ट र ठिकैको प्रतिशत बनाउने तरिकाले सेवाग्राहीलाई जानकारी प्रदान गर्नुपर्ने ।
२	सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै २५ प्रतिशत	ठिकै ७० प्रतिशत	थोरै ५ प्रतिशत	थोरै भन्नेलाई न्यूनिकरण गरी अति धेरै भन्नेलाई बढाउन जरुरी छ ।
३	सेवा प्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण ३५ प्रतिशत	ठिकै ६५ प्रतिशत	अभद्र ०	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण छन् भन्नेलाई बढाउनु पर्ने देखियो ।
४	सेवा प्राप्त गर्ने आवश्यक सूचनाहरु र प्रमाण, कागजात र शुल्क बारेमा सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारीले स्पष्ट गरे की ?	अति स्पष्ट गरिदिए १५ प्रतिशत	ठिकै ८० प्रतिशत	अलमल/ अस्पष्ट ५ प्रतिशत	कर्मचारीहरुले अति स्पष्ट तरिकाले सेवाग्राहीलाई स्पष्ट पारे भन्नेलाई बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।
५	तपाईंले राख्नु भएको समस्यालाई के-कस्तो समाधान दिए ?	अति सजिलो तरिकाबाट २५ प्रतिशत	ठिकै ७५ प्रतिशत	समाधान दिन सकेनन् ० प्रतिशत	अति सजिलो तरिकाले समस्याको समाधान दिए भन्ने पक्षलाई बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।
६	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो ३० प्रतिशत	ठिकै ६५ प्रतिशत	लामो र भन्कटिलो ५ प्रतिशत	लामो र भन्कटिलो पक्षलाई शुन्य बनाई अति सजिलो गरी भन्ने पक्ष बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

गाउँपालिकाका सकारात्मक पक्षहरू

- जनप्रतिनिधिहरूको व्यवहार र गुनासो सम्बोधन गर्न बानी राम्रो भएको सेवाग्राहीबाट आएको छ । धेरै सेवाग्राहीले फोनबाट सम्पर्क गरेर कागजात लिएर आउने बानी परेको देखियो । पालिका र वडाहरूको सूचना र जानकारी सामाजिक सञ्जालमा पनि राख्ने गरेकाले केही सहज भएको अनुभूती गरेका छन् ।
- पालिकाले हातेट्यक्टर र बीउ बीजनहरू उपलब्ध गराएकाले कृषि उत्पादन र करेसाबारीमा तरकारी उत्पादनमा सहज भएको देखिन्छ । सुन्तला, कागती खेती विस्तार भएका छन् । कृषकहरू विस्तारै व्यवसायिक बन्न थालेका छन् ।
- गाउँपालिकाले जेसिबी खरिद गरेर वडास्तरमा ग्रामीण सडक स्तरोन्नती गर्न थालेको देखिन्छ । टोल टोलमा सडक ढलान भएका छन् । खानेपानीका धारा पनि घर घरमा पुगेका छन् ।
- जल्पामा होमस्टे सञ्चालन, सामुहिक अदुवा खेती, बाँसका सामग्री बनाउने तालिम, अमिलो जातका फलफुल र अम्लिसो खेती विस्तार, किवी र तरकारी खेती लगायतका नगदेवालीको विस्तार हुन थालेको छ ।
- गाउँपालिका भित्र २३७८ जनामा नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ्ग कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको सामुहिक दुर्घटना बीमा गरिएको छ ।
- तोरी खेती प्रवर्द्धन गर्न पालिकाका २२८ जना किसानहरूलाई ५७० केजी तोरीको उन्नत बीउ वितरण गरिएको छ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । जसअर्न्तगत विभिन्न गतिविधि भइरहेका छन् ।
- राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम अर्न्तगत ४९ जनालाई १०० दिन बराबरको न्यूनतम रोजगार पाएका छन् ।
- वैदेशिक रोजगारमा मृत्यु भएका ६ जना, घातक रोग लागेका १ जना र अङ्गभङ्ग भएका १ जनाको आर्थिक सहायताको लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डमा काजगपत्र पठाइएको छ ।

गाउँपालिकाको योजना कार्यक्रम

- उपभोक्ता समितिबाट गर्नुपर्ने योजना संख्या ३३७ वटा मध्ये १७९ वटा सम्पन्न भएको जसमा ११६ वटा सम्पन्न भएको देखिन्छ । १४८ वटा अझै सम्पन्न हुन बाँकी रहेकाले देखिन्छ । यसवर्ष २१ वटा ठेक्का प्रक्रियाबाट काम अगाडी बढेको देखिन्छ । उपभोक्ता समितिबाट गर्ने काममा ताकेता गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासनिक भवन निर्माण सम्पन्न भएको, १५ शैयाको अस्पताल ९० प्रतिशत सकिएको छ । सिलुवा र जल्पामा स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण सम्पन्न भएर उद्घाटन भएको छ । विरकोट मचबारीमा २ कोठे विद्यालय भवन बनिरहेको छ ।
- घरजग्गा अभिलेखीकरणका लागि सूचना प्रकाशन भएको छ । जसमा ४ वटाले घरधनीले अभिलेखीकरण गरेका छन् वा अनिवार्य रुपमा नक्सा पास गर्नुपर्ने र अभिलेखीकरण गर्नुपर्ने योजना अगाडी सारेको छ ।
- विरकोट खल्टुकभञ्ज्याङ्गदेखि रिग्नेरह विर्तासम्मको सडक र सिलुवाको हटियादेखि जनमार्ग विद्यालयसम्मको सडक स्तरोन्नतीको काम भएको छ ।
- पूर्वखोला बृहत खानेपानी आयोजना अर्न्तगत देविनगरमा ४ वटा र सिलुवामा २ वटा खानेपानीका योजना सञ्चालन भइरहेको छ । गाउँपालिकास्तरीय बास प्लान पनि निर्माण भएको छ । करिब ७० प्रतिशतमा सुविधास्तरको खानेपानी सेवा पुगेको छ ।
- गाउँपालिका पर्यटकीय क्षेत्र बाकुमगढी, मडली बराजु, तिनखोली तालको डिपिआर भएर संरचना निर्माण गर्ने लक्ष्य छ ।

सेवाग्राहीहरूले राखेका जिज्ञासा र सुझावहरू

- ग्रामीणस्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्ने खाले तालिमहरू वा सीप प्रदान गर्नुपर्ने सुझाव आएका छन् । जस्तै सिलाई कटाई तालिमहरू र युवालाई रोजगारमा जोड्न आवश्यक छ ।
- वडा नं. ६ चेवुङ्गवाट माध्यमिक तहमा पढ्ने विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयसम्म पुग्न २ घण्टा भन्दा बढी समय लाग्ने भएकाले व्यक्तिगत रूपमा छात्रावास राख्दा कक्षा ८ मा २० हजार, कक्षा १० मा ५० हजारसम्म खर्च भएको छ, त्यसैले पालिकाले आवासीय विद्यालय सञ्चालन गर्नुपर्ने माग रहेको छ ।
- चेवुङ्गको मोटरबाटो वर्षातको समयमा हिडडुल अफारो छ । त्यसैले वर्षात् अघि नै राम्रोसँग सुधार गर्नुपर्ने माग रहेको छ ।
- गाउँ/गाउँमा अन्नपात बादर र जंगली जनावरले खाएर हैरान भएको छ । यसको नियन्त्रणको लागि पालिकाले कार्यक्रम ल्याउनु पर्ने सुझाव आएका छन् ।
- व्यवसाय कर तथा वडा र पालिकाले लिने सिफारिस दस्तुरहरू अलि बढी भएको र कतिपय कर दोहोरो तिर्नुपर्ने भएकाले यसमा सुधार गर्न माग छ ।
- वडा र पालिकाबाट हुने सिफारिस सेवालाई अनलाइन बनाउने वा एउटा कर्मचारी नभएकाले बेलमा बैकल्पिक कर्मचारीबाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने सुझाव आएका छन् ।
- वडा नं. ३ बाट पालिकासम्म पुग्ने सडकहरूको स्तरोन्नती हुनुपर्ने र ग्रामीणस्तरका सडक मर्मत गर्न माग छ । वृत्तावजारदेखि स्याउलीबजारसम्म सडक निर्माण ढिलाई भएको छ । यसलाई चाँडो सक्नुपर्ने सुझाव छ ।
- कृषकहरूलाई आवश्यक मात्रामा मल, बीउ विजनहरू उपलब्ध गराउनु पर्ने माग छ । साथै वडा नं. ५ मा कृषकहरूले बीउ विजन वितरण समयमै गर्नुपर्ने सुझाव दिएका छन् । वडा नं. ३ मा कृषिउपज बजारिकरणका लागि विशेष कार्यक्रमको आवश्यकता छ । व्यवसायिक कृषि वा तरकारी खेती गर्ने किसानहरूलाई मल्लिङ्ग, मोहनीपासो जस्ता सामग्री उपलब्ध गराउन माग छ ।
- गुणस्तरीय शिक्षा सुधार गर्न भनी बोडिङ्गहरू मर्ज गरेपनि सरकारी विद्यालयप्रति स्थानीयको विश्वास नभएकाले अयन्त्र पढाउन लैजाने गरेका छन् । त्यसैले यसमा ध्यान दिनुपर्ने सुझाव छ । विद्यालयहरूमा अंग्रेजी माध्यमलाई राम्रो बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- पूर्वखोलाको सिंचाई बाध अर्थात् डाय्म निर्माण कार्य ढिलाई भएकोले यसमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने सुझाव आएको छ । हुमिन पूर्वखोला पहुँच मार्ग निर्माणमा किन ढिलाइ भयो त्यसबारे जानकारी आवश्यक छ ।
- भैंसादीदेखी मोचाबारी जाने बाटोमा पहिरो खसेको छ, चाँडो बनाउन जनताले माग गरेका छन् । साथै वडा नं. ५ मा खानेपानी अलि कम समय आउने गरेको छ । यसलाई बढाउनु पर्ने सुझाव आएका छन् ।
- १५ शैयाको अस्पताल निर्माण सम्पन्न भएपछि छिटो सञ्चालनमा पहल भए सेवा सहज हुने स्थानीयको सुझाव छ । दिर्घकालीन रूपमा औषधी खानेलाई नियमित औषधी पाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने सुझाव छ ।
- कक्षा १२ पढ्ने विद्यार्थीहरूले आर्थिक अवस्थाले गर्दा थप शिक्षा लिन नखोज्ने चलन बढेकाले उदबुद्ध कलेजमा उच्च शिक्षा निःशुल्क पाउने वातावरण बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

- वडा नं. ३ को स्वास्थ्य चौकीमा एक्सरे सेवा सञ्चालन गर्न सुझाव छ । वडा नं. ६ मा स्वास्थ्य चौकी निर्माण गर्दा नजिकको घर र गोठ चर्किएकाले यसको मर्मतमा सहयोग अपेक्षा छ ।
- वडा नं. ६ मा भटेनरी सेवामा कर्मचारी भएपनि प्रयाप्त मात्रामा औषधी नभएको गुनासा छन् । बीउ विजन समयमै पाउनु पर्ने र गाउँमै कृषि संकलन केन्द्र स्थापना गर्नुपर्ने माग रहेको छ । पशुसेवा प्राविधिकले सेवा दिन टोलस्तरमा जाँदा लाग्ने शुल्क निर्धारण गर्न सके राम्रो हुने थियो ।
- देविनगरमा महिला दिदीबहिनीहरूले १२ जानको टोली बनाएर हातले साबुन बनाउने गरेको अभै मेशिन भएमा थप सहज हुने सुझाव आएका छन् ।
- सडक वा विकास योजनामा जुन स्थानमा पहिला निर्णय भएको हो त्यही ठाउँमा गर्नुपर्ने पछि फेरी अन्यत्र सार्न नहुने सुझाव आएका छन् ।
- देविनगरको कोइला खानी बारेमा खानी विभागसँग समन्वय गरेर व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्ने र पालिका भित्र ढुङ्गाखानीको सम्भाव्यता अध्ययन गरेर आन्तरिक आम्दानी बढाउने बारेमा ध्यान दिनुपर्ने सुझाव छ ।
- उपभोक्ता समितिबाट काम गर्न क्रममा कानूनी जटिलता हुने, मुल्यांकन सोचेजस्तो नआउने गरेकाले असहज भएको छ । त्यसैले सहजरूपमा काम गर्ने वातावरण बनाउनु पर्ने माग छ । अन्य सेवामा पनि कानूनी जटिलता देखाएर भन्दा सहजिकरण गरेर काम गर्ने बानीको विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- वडा र पालिकाका सूचनाहरू बेवसाइटका अतिरिक्त वडा र टोलबस्तीसम्म पुऱ्याउन सकिने गरी टोल संयोजकलाई थप परिचालन गर्न आवश्यक छ ।
- ग्रामीणस्तरमा खोला खोल्सीहरूको पहिरो नियन्त्रण गर्नुपर्ने र अभै पनि खोलाहरूका ट्रेस पुलहरूको आवश्यकता रहेकाले यसमा ध्यान दिनुपर्ने सुझाव छ । दधरादेखी राक्से जोड्ने रकुमखोलामा पुल आवश्यक छ ।
- साना योजना पनि अधुरा रहेका छन् त्यसैले योजना छनोट गर्न खेरी नै सम्पन्न गर्न सकिने गरी बजेट विनियोजन गरौं, योजना छनोटमा राजनीतिकरण नगरौं र स्थलगत अध्ययन गरेर बजेट विनियोज गर्ने बानीको विकास गर्न सुझाव छन् ।

गाउँपालिकाको प्रमुख चुनौतीहरू

- निर्माण व्यवसायीबाट जिम्मा लिएका ठूला योजनाहरूको काम समयमै नसकिदा विकास निर्माणमा चुनौती देखिएको छ ।
- संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने बजेट पुरै प्राप्त नहुने र पालिकाको पनि आन्तरिक स्रोत कम उठेकाले वित्तीय व्यवस्थापनमा चुनौती देखिन्छ । कानूनी अप्ठाराहरूले पालिका भित्रको ढुङ्गा र खोलाजन्य सामग्री पनि निकासी गर्न नसक्दा आन्तरिक आम्दानी कम भएको देखिन्छ ।
- उपभोक्ता समितिले समयमै काम गर्न नसक्दा पालिकाको पुर्जित खर्च यस अवधिमा १५.६६ मात्र भएको छ । काम सकिएपनि भुक्तानी नभएकाले वित्तीय प्रगती कम देखिएको छ ।
- संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुनुपर्ने लक्ष्य अनुसार बजेट प्राप्त नभएकाले पालिकाले क्षमता विकास वा सामाजिक विकासका कार्यक्रम गर्न अन्यौलता थपिएको छ ।

पालिकाका भावी योजनाहरू

- बजारक्षेत्रको दिगो फोहर व्यवस्थापनमा पनि आगामी आर्थिक वर्षबाट कार्य गर्ने प्लाष्टिक जन्य फोहर संकलन गर्ने र डम्पिङ्ग साइड बनाउने कार्यक्रम रहेको छ । सिंचाईका लागी कम्तमीमा २ स्थानमा डिप बोरिङ्ग सञ्चालन गर्ने लक्ष्य छ ।
- गाउँपालिकाले आन्तरिक आम्दानी बृद्धिका लागी विभिन्न स्रोतको खोजी कारको दायरा बृद्धिका उपायहरूको खोजी गरिरहेको छ ।

गाउँपालिकाले सुझाव/सुधार गर्नुपर्ने विषयहरू

- गाउँपालिकाले स्थानीय उत्पादन, धान, गेडागुडी र अन्य कृषि उत्पादनको प्याकेजिङ्ग र लेवलिङ्ग गरेर बिक्री गर्न युवाहरूलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- वडास्तर वा पालिकास्तरमा नागरिकहरूको चाहना सकेसम्म एक दिनमै काम वा सिफारिस होस् भन्ने छ । त्यसैले सेवाग्राहीलाई सहज, सरल र छिटो सेवाप्रवाह गर्न वडा सचिव र वडाध्यक्ष थप जिम्मेवार र संवेदनशिल हुन जरुरी छ ।
- सेवाग्राहीहरूलाई सकेसम्म प्रक्रिया पुगेको अवस्थामा एउटा कामको लागी एकपटक भन्दा बढी आउन नपर्ने गरी कर्मचारी व्यवस्थापन वा कार्यालय समय व्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- खानेपानी योजना सञ्चालन भएका क्षेत्रमा पलम्बर तालिम सञ्चालन गरी स्थानीय जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ ।
- उपभोक्ता समितिबाट धेरै योजना सञ्चालन भएको सन्दर्भमा कतिपय योजनामा महिलाहरूले मात्रै योजना सम्पन्न गरेको देखिन्छ । त्यसैले पालिकाभित्र उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समितिलाई सम्मान एवं पुरस्कृत गर्ने अभ्यासको थालनी गर्न सके राम्रो हुने देखिन्छ ।
- उपभोक्ता समिति र स्थानीय उपभोक्तालाई योजना प्रति अपनत्व हुने अर्थात् वडा र पालिकाले मेरा लागी सडक, खानेपानी र पुल बनाएको हो, यसबाट मलाई फाइदा हुने भन्ने अनुभूति दिलाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित घरेलु उद्योगहरूको सञ्चालन र सीप विकासमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । बाँसका सामग्रीका फर्निचर उत्पादन गर्न सकेको खण्डमा राम्रो बजार पाउने सम्भावना छ । पालिका भित्र अम्लिसो र दालचिनी उत्पादनको राम्रो सम्भावना देखिएकाले यसको प्रशोधन वा तयारी बस्तु बनाउन सकिनेमा वा उद्योगसम्म सिधै निर्यात गर्न सकिने माध्यमको खोजी गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।
- सूचना प्रविधि क्षेत्रमा पालिकाले लय समातेको देखिन्छ । पालिकाका सूचना र सन्देश घर घरमा पुऱ्याउन एक घर एक फेसबुक पेज हेर्ने व्यक्तिलाई जोड्न सकेको खण्डमा उपयुक्त हुने देखिन्छ ।
- पालिकाले त्रमासिक वा अर्धवार्षिक बुलेटिन प्रकाशन गरी समुदायस्तरमा आफुले गरेका कार्यलाई पुऱ्याउन सके अझै राम्रो हुने देखिन्छ । नागरिक वडापत्र, गुनासोपेटीका प्रयोग, सामाजिक परिक्षण जस्ता क्षेत्रमा आम नागरिकको चासो बढाउनु पर्ने देखिन्छ । वडा र पालिकास्तरबाट विनियोजन बजेट, सञ्चालन भएका कार्यक्रम, भएका विकास निर्माण र प्रदान गरिने सेवाका बारेमा थप प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग र स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन (लिजा), वित्तिय जोखिम मुल्यांकन जस्ता पालिकाको कार्य मुल्यांकन सूचकहरूलाई मद्दत हुने कार्यक्रम सञ्चालन, आवश्यक दस्तावेज, नीति निर्माण र अभिलेखिकरण गर्न बानीको विकास पनि जरुरी देखिन्छ ।

सहभागीहरूले राखेका प्रश्न र सुझावहरू

भिम बहादुर जर्घा-नेकपा एमाले प्रतिनिधि : वडा र पालिकाबाट प्रस्तावित ३ लाख भन्दा मुनिका योजनाहरूलाई सोही वर्ष नै पुरा हुने गरी बजेट विनियोजन गर्ने अभ्यासको थालनी गर्न आवश्यक छ । सानो योजनामा बजेट हरेक वर्ष थोरै विनियोजन भएमा उपभोक्ता समितिलाई गठनदेखि काम गर्न समेत कठिन हुने गरेको छ । निर्माण सामग्रीको मुल्यपनि बर्षेनी बढ्ने अनि योजना अधुरो हुने समस्या देखिएकाले यसलाई सञ्चाउन जरुरी छ ।

मेघनाथ न्यौपाने-नेपाली कांग्रेस प्रतिनिधि : योजना माग भएपछि स्थलगत अवलोकन गरेर नापजाँच पछि मात्र योजना छनोट गरी बजेट विनियोजन गर्ने प्रणालीको विकास गरौं । नापजाँच विना नै हचुवाको भरमा योजना छनोट गर्दा उपभोक्ताले अपनत्व नलिने र समयमा काम नहुने समस्या बढेको छ । घोषित समयमै पालिका तथा वडाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न जरुरी छ । ढिलो कार्यक्रम सञ्चालनले स्थानीयलाई असर पर्ने गर्दछ । जनताले भूमिकर तिरेको रेकर्ड वडामा व्यवस्थित राख्नु पर्दछ । साविकका वडाहरूमा टोल समिति गठन भएको छ तर जिम्मेवारी दिइएको छैन । त्यसैले जिम्मेवारी दिने र टोल संयोजकलाई सञ्चार सुविधा पनि दिन सकेमा राम्रो हुने थियो ।

गोम बहादुर राना-स्थानीय बासिन्दा : मेरो खेत नजिकबाट पालिकाले ढुङ्गा निकालेको छ, त्यो जग्गा मेरो लालपूर्जा भित्र पर्दछ भन्ने लागेको छ । ढुङ्गा निकाल्ने बेलामा मलाई सोधपुछ नगरेकोप्रति पालिकालाई ध्यानाकर्षण गराउन चाहान्छु ।

जयबहादुर सारु-स्थानीय व्यक्ति : बोडिङ्गहरूले बढी शुल्क लिएको भन्दै बोडिङ्गहरूलाई सामुदायिक विद्यालयमा मिलाउन गरियो, तर सामुदायिक विद्यालयमा पनि बोडिङ्गमा जस्तै शुल्क लिएका छन् । सामुदायिक विद्यालयमा पनि नीजि विद्यालयमा जस्तै शुल्क लिने हो भने विद्यालय समायोजनले स्थानीयलाई फाइदा भएन । त्यसैले पालिकाले यसबारेमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । वडाबाट संकलन भएका योजनाहरूलाई प्राविधिकले स्थलगत नापजाँच तथा मुल्याङ्कन गरेर मात्र योजनालाई अन्तिम रूप दिएमा योजना प्रभावकारी र दिर्घकालीन हुने थियो । घर नक्सापास तथा अभिलेखिकरण बारेमा जानकारी दिन वडामा जनचेतना शिविर सञ्चालन गरेर पालिकाबासीलाई राम्रोसँग बुझाउनु पर्दछ, होला । टोल समिहिरूलाई चलायमान बनाउन जरुरी छ ।

सिता सारु-अध्यक्ष जल्पा महिला कल्याण समिति : महिलाहरूको लागी एउटा सहकारीको भवन निर्माण शुरु गरेका छौं, तर पालिकाले दिएको बजेटले सरसमान खरिद मात्र भएको छ । हामीले श्रमदान गरेर भवन बनाउन कसिएका छौं, बजेट ५ लाख माग गरेकोमा २ लाख दिने निर्णय भयो, पछि बजेट आउदा १ लाख ५० मात्र दिइयो, अहिले सहकारी भवन अधुरो छ । त्यसैले आवश्यक बजेट विनियोजनका लागी अनुरोध छ ।

चन्द्रीसरा रखाल-स्थानीय महिला : जल्पामा बाखा उत्पादन राम्रै हुन्छ, आयआर्जनको राम्रो बाटो भएको छ, तर हामीलाई बाखा खरिद बिक्री गर्दा व्यक्तिको घरमा तौल गर्नु परेकाले समस्या भएको छ । महिला कल्याण परिवार र सहकारी संस्था मिलेर भवन निर्माण र प्रयोग गर्न थालेका छौं, तर यस्तो महत्वपूर्ण भवन बनाउदा पनि वडा र पालिकाले बजेटमा विनियोजन सोंचेभन्दा कम गरेको छ । अर्को विषय महिला लक्षित कार्यक्रमहरू पनि रोकिएका छन् । बजेट काटिएको हो वा महिलालाई विभेद गरिएको हो । तिजगीत प्रतियोगिता बाहेक अन्य महिला लक्षित कार्यक्रम हुन सकेका छैनन् ।

शेर बहादुर सारु-स्थानीय कृषक : खेतको कुलो निर्माणमा एक पटक मात्र नापजाँच भयो तर पछि काम राम्रोसँग भएको छैन । प्रदेशबाट बजेट आएपनि पालिकासँग समन्वय गरेर काम गर्नुपर्ने हो । त्यसबारेमा पहल गरिदिनु पर्‍यो ।

रवि बराल-स्थानीय युवा : युवाहरू लक्षित पूर्वखोला गाउँपालिकाले के के काम गरेको छ यसबारेमा आम युवाहरूलाई सचेत गराउनु पर्दछ । युवालाई आवश्यक पर्ने सिपमुलक तालिमहरू सञ्चालन भए राम्रो हुने थियो । युवाहरूलाई जागरुप बनाउन किसिमका कार्यक्रमहरू धेरै भन्दा धेरै सञ्चालन गर्नु पर्ने देखिन्छ । गाउँमै युवा रोजगारी कार्यक्रमहरू ल्याउन सकेमा राम्रो हुने देखिन्छ ।

मिन बहादुर राना-स्थानीय बासिन्दा : साँकिनेदेखी सुक्राबाट जामुने घाट जोड्ने मोटर बाटोमा १५ लाख बजेट परेको थियो तर काम भएको छैन किन होला ? । जामुने घाट यस क्षेत्रकै पुरानोघाट तर यातायात नहुदा घाट सञ्चालन हुन सकेको छैन । यातायात पहुँच पुऱ्याउन सकिएमा घाट सञ्चालन हुने र स्थानीय रुपमा केही व्यक्तिले रोजगारी सिर्जना हुने थियो । स्थानीयका दाउरा बिक्रीबाट आम्दानीको बाटो हुने थियो ।

सहभागीहरूले राखेका जिज्ञाशाहरूको सम्बोधन

- गाउँपालिका नीतिगत विषयहरू र अगामी दिन गर्ने सकिने विषयहरूका बारेमा गाउँपालिका अध्यक्ष नून बहादुर थापाले स्पष्ट पार्नुभएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाई भनेको जनताले गुनासा सुन्नाव राख्ने, जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरू आफ्नो काम र व्यवहारलाई चुस्तदुस्त बनाउने अवसर हो । पालिकामा मात्र केन्द्रित रहेको सार्वजनिक सुनुवाईलाई पूर्वखोला गाउँपालिकाले वडा/वडामा समेत गर्न थालेको छ । वडामा कार्यक्रम गर्दा पालिकासम्म पुग्न नसकेका सर्वसाधारणबाट बढी भन्दा बढी जनगुनासोहरू आउने, वडाको यर्थाथ कुरा थाहा पाईने हुन्छ । गाउँपालिकाले जनताको स्वास्थ्यलाई प्राथमिकतामा राखेर अधिकतम बजेट खर्च स्वास्थ्य क्षेत्रमा गरेको छ । जसबाट स्वास्थ्य चौकीमा निशुल्क ल्याव सेवा, बर्थिङ सेवा र भिडियो एक्सरे सेवा सञ्चालन भएका छन् । लुम्बिनी प्रदेशमै पहिलो संस्थागत सुत्केरी गराउने गाउँपालिका भएको छ । पालिकाको शिक्षामा एकरूपता ल्याउन, विभेद हटाउन नीजि विद्यालय हटाएर एउटै किसिमको सामुदायिक शिक्षा लागु गर्न खोजेको हो । यस सोचे अनुरूप प्रदेश र संघ सरकारबाट सहयोग नपाउदा निर्णय पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्न कठिनाई भएको छ ।

- गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राजु नेपालले उठेका सवालहरू उत्तर र स्पष्टीकरण दिनुभएको थियो । जनताका गुनासा सुभाबले कर्मचारीहरू अभै सक्रिय जुभारू, कामप्रति जिम्मेवार बनाउने काम गरेको छ । सुभाबहरूलाई कार्यान्वयन गर्न पहल गरिने छ । नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड भित्र रहेर सिफारिस वा कागजपत्र माग्ने गरिएको त्यो भन्दा बाहिर जान मिल्ने अवस्था छैन । प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयमा हिउँदे सभाबाट पैतिस हजारका दरले छात्रवास व्यवस्थापनलाई बजेट विनियोजन गरिएको छ । पालिकामा बजेटको सिमाले सबै क्षेत्रका सबै मागहरू सम्बोधन गर्न कठिन भएको छ । पशु तथा कृषि प्रविधिकहरूले सेवा दिए बापत लिने शुल्कको विषयमा कार्यपालिकाको बैठकबाट कार्यदल गठन गरेर दर रेट निर्धारण गर्ने व्यवस्था मिलाउने छौं । तिन लाखसम्मका योजना एकै पटक पुरा हुने विषयमा अध्यक्ष सहितको कार्यपालिकाले निर्णय गर्न सक्दछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता गाउँ टोलमा ल्याई वितरण गर्ने बारेमा बैकिङ्ग प्रणाली अनिवार्य छ, त्यसैले यसबारेमा थप छलफल गर्नुपर्दछ ।
प्रत्येक वडामा घर नक्सा तथा अभिलेखिकरणका बारेमा शिविर सञ्चालनको पालिकाले तयारी गरेको छ । जेनजी आन्दोलनपछि नेपाल सरकारले लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरू नगर्ने निर्देशन तथा बजेट कटौतीको सम्भावना भएकाले लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरू नभएका हुन् । पूर्वखोलमा युवा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन् । हेफर प्रोजेक्ट नेपालसँग प्रत्येक वडामा युवा लक्षित कार्यक्रम चलेका छन् । युवा उद्यमी समुह नै गठन गरेर युवा स्वरोजगार तथा उद्यमी लक्षित कार्यक्रम पालिकाले चलाएको छ । साथै युवा लक्षित सिलाईकटाई, बाँसका सरसमान बनाउने, साबुन तथा सरफ बनाउने तालिम, इलेक्ट्रिसियन पलम्बर चलेका छन् । अबका युवाहरूलाई कस्तो तालिम चाहिएको हो वडा मार्फत माग भएमा कार्यक्रम र बजेटमा समेटिने छ । सबै विद्यालयमा नेपाल सरकारले शिक्षक दरवन्दी पठाउन सकेको छैन, त्यसैले विद्यार्थीहरूबाट शुल्क उठाएर चलाउनुपर्ने बाध्यता पनि छ ।
- निर बहादुर सारु, वडाध्यक्ष वडा नं. २ जल्पा : सार्वजनिक सुनुवाईमा उठेका जिज्ञासा मध्ये गोम बहादुर रानाले सोधेको प्रश्नमा खेत भन्दा माथी खोलाबाट पहिरो झरेर समस्या बनाएको हो । गाउँपालिकाले नापजाँच गर्ने क्रममा उहाँको खेत नपर्ने क्षेत्रमा मात्र ठेक्का लगाएको छ । ढुङ्गा निकालेको क्षेत्र निजी जग्गा पर्दैन । गोम बहादुरलाई स्वयंम उपस्थित गराएर गाउँपालिकाले त्यस क्षेत्रमा पुन नापजाँच गर्न सकेमा उहाँको जिज्ञासा सम्बोधन हुनेछ । साँकिने-सुक्रा-जामुने घाटको बाटो स्थानीयको विवादको कारण रोकिएको थियो । सहमति पछि काम शुरु भएपनि निर्माणले काम गर्दा खन्ने क्रममा उल्टो तर्फबाट भयो भनी रोकेको अवस्था छ । आपसी छलफलबाट पुन बाटो निर्माणको काम सुचारु गर्न जनप्रतिनिधिहरू छलफल गर्न खोजिरहेका छौं ।

सार्वजनिक सुनुवाईको उपलब्धी

- सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमले सेवाग्राही र सेवा प्रदायक बीच अन्तरक्रिया गरेर भएका राम्रा पक्षको जानकारी लिने र दिने गरियो । सुधार गर्नुपर्ने विषयमा आवश्यक सल्लाह र सुभाबहरू प्रदान गर्ने मौका मिल्यो ।

सार्वजनिक सुनुवाईका भलकहरू

पूर्वखोला गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयको आयोजना तथा पाल्पा विकास केन्द्र तानसेन, पाल्पा द्वारा सञ्चालित चालु आ.व. २०८२/०८३ को दोस्रो चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागीहरूको उपस्थिती विवरणः

मिति: २०८२ चैत्र २७ गते शुक्रवार स्थान: पूर्वखोला गा.पा. २ नं. वडा कार्यालय जल्पा परिसर

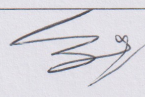
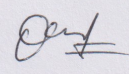
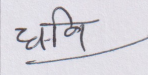
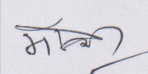

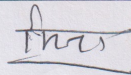
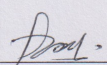
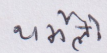
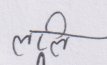
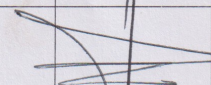
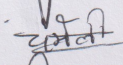

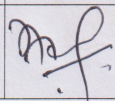
सि.नं.	सहभागीको नाम थर	पद	कार्यरत संस्था	ठेगाना	मोबाइल नं.	हस्ताक्षर
१.	श्री नुन बहादुर थापा	अध्यक्ष	पूर्वखोला गाउँपालिका	पूर्वखोला - ५, पाल्पा	९८५७०६५५४४	
२.	श्री भागिरथी शर्मा भट्टराई	उपाध्यक्ष	पूर्वखोला गाउँपालिका	पूर्वखोला - ३, पाल्पा	९८५७०६९०४५	
३.	श्री राजु नेपाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	पूर्वखोला गाउँपालिका	पूर्वखोला पाल्पा	९८५७०६८५७५	
४.	श्री मेहर सिंह थापा	प्रवक्ता	पूर्वखोला गाउँपालिका	पूर्वखोला - ४, पाल्पा	९८५७०६०९७०	
५.	श्री गिरीश्वर आर्षे	यस अध्यक्ष	पूर्वखोला	पूर्वखोला - ९, पाल्पा	९८६३२८१३०	
६.	श्री श्रीराम केशव राय	" "	" "	पूर्वखोला - २, पाल्पा		
७.	श्री हरिप्रसाद भट्टराई	" "	" "	पूर्वखोला - ३, पाल्पा		
८.	श्री विष्णु कुमार पन्थी	" "	" "	पूर्वखोला - ५, पाल्पा		
९.	श्री धन केशव राय	" "	" "	पूर्वखोला - ६, पाल्पा		
१०.	श्री ज्ञानी सरा आर्षे	कार्यपालिका अध्यक्ष	" "	पूर्वखोला - २, पाल्पा	९८५७४५७३२०	
११.	श्री देवी सरा आर्षे	" "	" "	पूर्वखोला - ३, पाल्पा		

सि.नं.	सहभागीको नाम थर	पद	कार्यरत संस्था	ठेगाना	मोबाइल नं.	हस्ताक्षर
१०.	श्री रेवती शरा धर्ती	डा. प्रजाविश लय	हरकोला सा.पा.	हरकोला - ४ पा.पा.	९७१२३३१७४२	रेवती
११.	श्री राजु बर्मा	" "	" "	हरकोला - १, पा.पा.	९८६०५२५४४	राजु
१२.	श्री चक्रु सिं कर्मली	" "	" "	हरकोला - ६, पा.पा.		
१३.	भिम के. जधा	नेपाल समाज		हरकोला - २ जधा	९८६०४३२०८	भिम
१४.	मेहराज का. पाते	नेपाली कांग्रेस		हरकोला - २ जधा	९८६०४६६९९	मेहराज
१५.	रिजम के. जधा	ई. ए. ए. ए. ए. ए.			९८६०९६३६९	रिजम
१६.	देव बहादुर देगामा	वी. के. ए.	हरकोला सा.पा.	हरकोला	९८६०६६६९	देव
(१६)	धनकछु प्रेम	ना. पा. ए. रवि	पूर्वकोला	जकमपछि	९८६९४०४०६	धनकछु
१८.	सिर बहादुर बुढा	सहायक कृषि प्रविधि सा.पा.	पूर्वकोला सा.पा.	पानाराही सा.पा. नं. जुमला	९८४९३२४६ ८२	सिर
१९.	रविन्द्र पंजोनी	.	हरकोला सा.पा. विजय	हरकोला - १	९८४६२०८९४	रविन्द्र
२०.	रूपेश शंकर	प्र. प्र. प्र. डा. वि. वि.	पूर्वकोला सा.पा.	पूर्वकोला - २ जधा	९८६६३३०४९	रूपेश
२१.	मिर्जा का.	हाल सी		हरकोला - २		मिर्जा
२२.	युवा बहादुर का.			हरकोला - २		युवा

सि.नं.	सहभागीको नाम थर	पद	कार्यरत संस्था	ठेगाना	मोवाइल नं.	हस्ताक्षर
23	शैलेश्वर			पूर्वखोला २ जल्पा	9864568040	शैलेश्वर
24	केदार शिरे बाहेर			पूर्वखोला २ जल्पा	9847220209	केदार
25	मिम बा. बाघोर			पूर्वखोला २ जल्पा	9862630310	मिम
26	हरि बा. बाघोर			पूर्वखोला २ जल्पा	9847180565	हरि
27	विकास नेपाली				9853926005	विकास
28	टोना श्री थापा	शान्ति माविक		पूर्वखोला २ जल्पा	8780896088	टोना
29	बामरी सरा हित्तु			पूर्वखोला २ जल्पा	9847225188	बामरी
30	चन्दी सरा रकार	शान्ति माविक		,,	9868859444	चन्दी
31	मन कुमारी विक			,,	9863214544	मन
32	माता मा. र माता महापुर राम			,,		माता मा. र
33	जय महापुर राम	जय महापुर समाजसेवा		,,	9844773851	जय
34	इम महापुर (मैत्री)	का. कार्यलय		पूर्वखोला	9847176817	इम
35	वेद प्रसाद कर्माल	शान्ति माविक		मैत्री	986065535	वेद

सि.नं.	सहभागीको नाम थर	पद	कार्यरत संस्था	ठेगाना	मोबाइल नं.	हस्ताक्षर
३६.	गोविन्द प्रसाद न्यौपाने			२	९८६७१०३५५५	
३७	मोहनराज शर्मा	क्र. प्र.	श्री कृष्णा म.सि.	२	९८५६०९२६३९	
३८	धन बहादुर पौडेल	श.प्र.सं.	प्रकोला गा.सं.पा	१	९८४४६५६६८४	
३९.	लोडहरि पौडेल	बि.सं.	प्रकोला गा.पा	प्रकोला -२	९८४७९६८४०	
४०	विशाल शर्मा	पु.सं.	प्रकोला गा.पा	-	९८५७०६६९७९	
४१	एम काठ		पौडेल	२	९४६५०९२२९५	
४२	जय काठ		"	"	९७६६८३९२२९	
४३	रमेश शर्मा		पौडेल		९८११५३७७०	
४४	धन बहादुर शर्मा	अ.सं.	पौडेल	-	९८६१०१२९३९	
४५	Suman Bhattarai	C.A.	Ringbirela -०३	३	९८५३१९९७२०	
४६.	गज बहादुर शर्मा		प्रकोला -२			
४७.	शक्ति पौडेल	स.सं.	प्रकोला गा.पा.	प्रकोला-२	९८५७०६६९७९	
४८.	भुपेन्द्र शर्मा	सं.सं.	प्रकोला गा.पा.	प्रकोला-३	९८४४७७७७०	
४९	लक्ष्मी न्यौपाने	इ.सं.	"	"		

सि.नं.	सहभागीको नाम थर	पद	कार्यरत संस्था	ठेगाना	मोवाइल नं.	हस्ताक्षर
२०.	पद्मज्जेलुङ बापा देवर्जनी	सि.प्र.रे. आधिकृत	जल्पा-२	पूर्वकोला-२ जल्पा	९८५८१०२०९१	
२१.	ललिता देवर्जनी	कार्यपालिका स.	"	पूर्वकोला-६ हुम्ला	९८५७५९७९८०	
२२.	रेणु कट्टा	वडा सचिव	कुडाढाचौर	पूर्वकोला-२ जल्पा	९८५०५५११३२	
२३.	लेख कुमारी	वडा सचिव	जल्पा-२	पूर्वकोला-२ जल्पा	९८५७२१६०८२	
२४.	रविन्द्र प्रसाद	कोल प्रविष्ट	गा-पा	"	९८५७९६८२२६	
२५.	अनिलमाया शर्मा	जल्पा प्र. कुलपति अध्यक्ष	जल्पा प्र. कुलपति परिवार	जल्पा	९८६७८८९९९९	
२६.	ललिता शर्मा	जोष	"	"	९८६१०३७६५५	
२७.	कृष्ण जोष	अध्यक्ष	पान्था क्लब	ताप्लेज	९८६७२५९९९	
२८.	सीता देवी शर्मा		जल्पा-२ जिल्ला कारा पुर्वकोला	जल्पा-२	९८५८०५४६९६३	
२९.	रेणु कट्टा		जल्पा-२		९८५७५५११३२	
३०.	बाला शर्मा		जल्पा-२	जल्पा-२		
३१.	विशाला सुवाल	अ.न.मी	जल्पा-२	जल्पा-२	९८५६४६४६९०	
३२.	माया देवी शर्मा	अ.न.मी	"	जल्पा-२	९८५७५५११३२	
३३.	स्निग्धा शर्मा	अ.न.मी	"	"	९८६७२५९९९	

सि.नं.	सहभागीको नाम थर	पद	कार्यरत संस्था	ठेगाना	मोवाइल नं.	हस्ताक्षर
६३	राजकुमार शर्मा	कार्यरत संस्था	SRMC	पुर्वखोला ग.पा.	9857065398	
६४	Dipesh Subedi			Pimbacheda -2	9840186374	
६५	शान्ति शर्मा सर्दार			पुर्वखोला- २		
६६	धारी शर्मा वि.क.			॥		
६७	भाद्र शिंहिले			॥		
६८	फल बहादुर सर्दार			॥		
६९	मिना दिशुवा					
७०	बिबिमाया खत्री	की.स.		॥	9863214120	
७१	धर्मिणी खत्री	ख.स.				
७२	मलि लुका खत्री					
७३	पशुपति					
७४	धर्मिणी खत्री					
७५	डि/०/१ खत्री		लुका खत्री		9857060907	
७६	मत बहादुर शर्मा			पुर्वखोला ग.पा.	9857060207	

सहजिकरण गर्ने संस्थाको विवरण :

संस्थाको नाम	पाल्पा विकास केन्द्र	
ठेगाना	तानसेन नगरपालिका-२, पाल्पा	
संस्थाको दर्ता नं./दर्ता मिति	११७/०६५ जि.प्र., २०६५ चैत्र २५ गते	
	२७४३४/०६६ (समाज कल्याण परिषद)	११७/०६६ गैसस, पाल्पा
कार्य अनुभव	पालिकाहरूको सार्वजनिक सुनुवाई, मिडिया व्यावस्थापन, सामाजिक परीक्षण, क्षमता विकास र सामाजिक परिचालनको क्षेत्रमा काम गरेको अनुभव रहेको छ ।	

पाल्पा विकास केन्द्र,
तानसेन
०७५-५२२०९९

